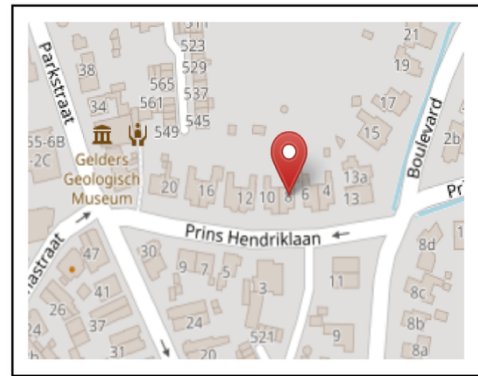

Dubbele Villa
Prins Hendriklaan 8-10
6881 HW Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000381, 0000382
Inschrijving register 16 december 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 314, I 313

Historie en ligging:

Deze dubbele vrijstaande villa is gelegen aan de noordzijde van de oost-west lopende Prins Hendriklaan. Het pand werd in 1909 ontworpen door de in Velp woonachtige Chr. Jansen en vormt een onderdeel van een groep van vier vrijwel identieke dubbele villa's die alle kenmerken vertonen van de voor de periode 1900-1910 kenmerkende overgangsarchitectuur. Deze term is van toepassing op veel bouwwerken die rond de eeuwwisseling zijn ontstaan en die een overgang vormen van de neostijlen en het historisme naar een meer moderne, niet of nog weinig aan historische stijlelementen gebonden architectuur. Vaak is er als sprake van een typologische vernieuwing in plattegrond en opstand. Over het algemeen is er sprake van het door elkaar gebruiken van elementen uit de neorenaissance, chaletstijl en Art Nouveau/Jugendstil, naast Berlagiaanse en rationalistische kenmerken. Het pand heeft een smalle voor- en zijtuin en een iets ruimere achtertuin. De voortuin is van de weg gescheiden door een ijzeren hek met gaasvulling

De Prins Hendriklaan maakt deel uit van het villapark Overbeek. Het park werd in 1901 aangelegd op het landgoed van het in de 18de eeuw na een brand herbouwde landhuis Overbeek. De barokke tuinaanleg was in 1800 vervangen door een park in landschapsstijl. Het landgoed werd in 1900 te koop aangeboden en op 21 juli 1901 werd het met huis verkocht voor f 150.000,-. De koper was de mede door W. Honig op 15 december 1900 opgerichte NV Villapark 'Overbeek'. Honig was een succesvol architect die in Velp en omgeving werkzaam was en middels het villapark tevens een manier zag om zijn praktijk uit te breiden. Honig was later o.a. gemeenteopzichter en lid van de gemeenteraad en tevens in 1903 betrokken bij de aanleg van het villapark Schonenberg. Het in de traditionele landschapsstijl uitgevoerde ontwerp werd gemaakt door de bekende landschapsarchitect Hugo A.C. Poortman (1858-1953) en was gebaseerd op de Hollandse villaparken zoals het door Springer ontworpen villapark Duin en Daal in Bloemendaal. Er werden vijf nieuwe wegen aangelegd en de gracht rond het huis werd vergraven tot een centrale waterpartij met watervalletjes, rots partijtjes en een eiland met muziektent. De oude bomen werden zoveel mogelijk gespaard. In de eerste drie meest succesvolle jaren werden de villa's in eigen beheer gebouwd en ontworpen door Honig. Later werden de villa's ook door andere architecten ontworpen. De vroegste bebouwing in het villapark kwam tot stand aan de Overbeeklaan en het begin van de Boulevard. Het huis Overbeek werd na een aantal mislukte pogingen om het landhuis te behouden als postkantoor of gemeentehuis in 1906 verkocht aan de bouwmaatschappij 'Westerkwartier' uit Amsterdam om gesloopt te worden. Door het terrein werd vervolgens een weg

Plattegrond en opbouw:

Het dubbele woonhuis is vier vensterassen breed. De twee middelste assen hebben twee bouwlagen en een smalle topgevel met een dakkapel, de twee buitenste assen

hebben één bouwlaag. Het samengestelde opvallende dak is belegd met betonpannen. De twee zijschilden zijn voorzien van een dakkapel. De nok, het zijschild en het achterschild hebben elk een schoorsteen. De in baksteen opgetrokken gevels zijn gemetseld in kruisverband en hebben een omlopende gepleisterde plint.

De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een kalkzandsteen Fries dat in rode en gele kleuren beschilderd is. Onder het fries bevindt zich een uitspringende metsel laag en een tandlijst. Daarboven bevindt zich een bakgoot op klossen. Ter hoogte van de onder- en bovendorpels bevinden zich sierbanden van beschilderde kalkzandsteen, die sterk verweerd zijn. De vensterdorpels zijn in hout uitgevoerd.

Voorgevel:

De voorgevel heeft een symmetrische indeling met een verhoogd en risalerend middengedeelte met twee houten serres met schuifdeuren aan de voorzijde, bewerkte stijlen en een bovenliggend balkon met een houten balustrade. De recht gesloten serre's worden door een bakstenen tussenmuur van elkaar gescheiden. In de bovenlichten van de serreramen bevindt zich gedeeltelijk nog de geel getinte glasvulling.

Op de verdieping bevinden zich in het risaliet twee dubbele balkondeuren met smalle zijlichten met een 3-ruits bovenlicht. De balkondeuren zelf hebben een groter 5-ruits bovenlicht. Van alle bovenlichten in de voor- en achtergevel zijn de onderste delen ingevuld met geel getint glas. De balkondeurkozijnen worden aan de bovenzijde afgesloten met een overkoepelende roodkleurige hanenkammen. De topgevel heeft een uitkragende dakkapel waarin stolpramen met 5-ruits bovenlichten. De dakkapel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een decoratief houten topgeveltje met een doorgetrokken makelaar. Aan weerszijden van het risaliet bevindt zich op de begane grond een T-schuifraam met bewerkte stijlen en een 5-ruits bovenlicht waaruit het geel getinte glas is verwijderd. Voor de onderramen zijn persiennes aangebracht. Ook de balkondeuren van nr. 8 hebben persiennes.

Linker zijgevel:

De linkerzijgevel (nr. 10) heeft in de plint een kelderlicht met daarboven een T-schuifraam met 5-ruits bovenlicht en persiennes voor het onderraam. Rechts daarvan bevindt zich de ingangspartij, bestaande uit een paneeldeur met 2-ruits zijlichten, een houten luifel. Boven de luifel bevindt zich een groot venster met drie gekoppelde ramen waarbij het middelste raam iets hoger en breder is. Boven het venster bevindt zich een in kalkzandsteen uitgevoerde hanenkam. Rechts van de ingangspartij zit een klein rechthoekig venster met een klapraam.

Achtergevel:

De achtergevel heeft een nagenoeg symmetrische indeling. De twee buitenste traveeën zijn risalerend en hebben een lagere, uit de bouwtijd daterende, aanbouw met een lessenaars dak. Het terugliggende gedeelte is bij nr. 8 op de begane grond uitgebouwd en voorzien van (de originele?) dubbele tuindeuren met 4-ruits bovenlichten. Daarboven bevindt zich een balkon waarop niet oorspronkelijke dubbele balkondeuren met bovenlicht uitkomen. Het balkon heeft nog de originele houten balustrade. Het begane grond gedeelte van nr. 10 is niet uitgebouwd en bevat hier nog de originele tuindeuren met 4-ruits bovenlichten en persiennes. Op de verdieping bevinden zich nog de originele dubbele balkondeuren met 4-ruits bovenlichten. Boven de balkondeuren bevinden zich anderhalf steens strekken. De éénlaags aanbouw met lessenaars dak hebben grotendeels vernieuwde invullingen (nr. 8) er zijn belegd met betonpannen. De gedeeltelijk gepleisterde aanbouw van nr. 10 heeft ondermeer een rondbogig venster met ijzeren tracering.

Rechter zijgevel:

De rechterzijgevel heeft dezelfde indeling als de linkerzijgevel. De vensters van de Ingangspartij hebben hier echter nog de oorspronkelijke glas- en glas-in-loodvulling en ook de luifel is anders van uitvoering. Het raam rechts in de gevel is vernieuwd.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de ligging in het voor de gemeente Rheden unieke villapark Overbeek (situeringswaarde).
- als onderdeel van de grotendeels uit het eerste decennium van de 20ste eeuw daterende villabebouwing van het villapark Overbeek en in het bijzonder als onderdeel van een groep van vier vrijwel identieke dubbele villa's aan de Prins Hendriklaan. Deze groep huizen is sterk beeldbepalend voor de Prins Hendriklaan (ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik;
- als gaaf bewaard voorbeeld van een villa met de kenmerken van de voor de periode 1900- 1940 kenmerkende overgangsarchitectuur.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden la, 1c, 1d, 2a, 2c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en o van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel – 2016. Foto: Jeannette Maandag / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND